

JEGYZŐKÖNYV

A Magyar Köztársaság területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság területén élő magyar nemzeti közösség külön jogainak biztosításáról szóló egyezmény figyelemmel kísérésére összehívott Magyar–Szlovén Kormányközi Kisebbségi Vegyes Bizottság XVIII. üléséről

I.

Bevezetés

A Magyar–Szlovén Kormányközi Kisebbségi Vegyes Bizottság (a továbbiakban: KVB) 2022. március 23-án tartotta XVIII. ülését Budapesten. A magyar küldöttséget Kalmár Ferenc, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Magyarország szomszédosságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztosa, a szlovén küldöttséget Dr. Helena Jaklitsch, a Szlovén Köztársaság és a szomszédos országokban élő őshonos szlovén nemzetiségek, valamint a diaszpórában élő szlovének közötti kapcsolatokért felelős tárca nélküli minisztere, a KVB társelnökei vezették.

A KVB a Magyar Köztársaságban élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaságban élő magyar nemzeti közösség külön jogainak biztosításáról szóló Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) alapelveit és rendelkezéseit szem előtt tartva a két országban élő magyar és szlovén nemzetiség időszerű kérdéseinek áttekintése során az alábbiakat állapítja meg:

- A felek, a diplomáciai kapcsolatok felvételének, valamint a kétoldalú kisebbségvédelmi megállapodás és az alapszerződés megkötésének 30. évfordulója alkalmából üdvözlik a két ország között kibontakozott sokoldalú és harmonikus együttműködést. A kölcsönös bizalmon és tiszteleten alapuló kapcsolatrendszer kiemelt területe az országaik területén élő magyar, illetve szlovén nemzeti közösség védelme. A magyar fél számára a szomszédos országok közül elsőként, 1992. november 6-án megkötött, a Magyar Köztársaságban élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaságban élő magyar nemzeti közösség külön jogainak biztosításáról szóló Egyezmény a későbbi, más szomszédos országokkal kötött megállapodások mintájául szolgált, és napjainkban is megfelelő keretet biztosít a két ország területén élő magyar, illetve szlovén nemzeti közösség védelméhez.
- A KVB üdvözli, hogy Magyarország 2021 májusa és novembere között töltötte be az Európa Tanács (ET) Miniszteri Bizottságának elnökségét. A magyar Fél az ET MB soros elnöksége során elsőszámú prioritásként kezelte a nemzeti kisebbségek ügyét. A KVB üdvözli, hogy ebben a témakörben a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium négy konferenciát, illetve a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága egy konferenciát szervezett a témában.
- A KVB üdvözli, hogy a magyar Országgyűlés több mint négyötödös többséggel elfogadta a Nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítását. A törvénymódosítás különlegessége, hogy egyedülálló módon – parlamenti képviselőikön keresztül – maguk a nemzetiségek nyújtották be, előkészítése pedig a Kormánnyal közösen történt. A módosítás egyebek mellett lehetővé teszi, hogy a nemzetiségek által fenntartott köznevelési intézmények ingatlanjait az adott nemzetiség tulajdonba is megkapja, mindezzel hozzájárulva a magyarországi őshonos nemzetiségek autonómiájának kiteljesedéséhez.

- A felek egyetértenek abban, hogy a magyarországi szlovén nemzeti közösség számára nagy jelentőséggel bír a 2014 óta a magyar Országgyűlésben intézményes formában működő szlovén nemzeti közösségi szószólójának munkája. A felek egyetértenek abban, hogy a Szlovén Köztársaság lehetővé teszi a Magyar Nemzeti Közösség képviselőjének, aki a szlovén parlament első, 1992-es összetétele óta garantált mandátummal és szavazati joggal rendelkezik a szlovén parlamentben, hogy tevékenysége keretében jelentősen hozzájáruljon a magyar nemzeti közösség helyzetének megerősítéséhez a Szlovén Köztársaságban. A felek üdvözlik, hogy a Szlovén Köztársaság Országgyűlése elfogadta az országgyűlési választásokról szóló törvény módosításairól és kiegészítéseiről szóló törvényt, amely egyszerűsíti az őshonos nemzeti közösségek képviselőinek választási rendszerét az egyfordulós többségi rendszerben.
- A KVB üdvözli a tényt, hogy 2021. szeptember 15-én Celjében megtartották a Szlovén Köztársaság és Magyarország kormányai munkacsoportjainak értekezletét, amelyen közös nyilatkozatot adtak ki a minőségi kétnyelvű oktatási programok, a kisebbségi nyelvhasználat közigazgatási eljárásokban való biztosításának, valamint a kisebbségi nyelvek nyilvános használata elősegítésének fontosságáról. A jószomszédi kapcsolat jegyében a felek egyetértettek abban, hogy mindkét országban ugyanazok a kétnyelvűségi normák alkalmazandók. A felek elkötelezettek abban, hogy a gyakorlati megvalósítás érdekében további lépéseket tesznek, melyek a Muravidék és a Rába-vidék kétnyelvűségi szintjének egymáshoz hasonló színvonalát is biztosítják.
- A KVB üdvözli az olasz és a magyar nemzeti közösség képviselőinek a Szlovén Köztársaság Kormányával való együttműködéséről szóló 2020. július 3-án aláírt Megállapodást, valamint a Megállapodás 2021. július 15-én aláírt mellékletét. Az ezekben foglalt konkrét feladatok végrehajtása sikeresen folyik. E két dokumentum alapján írta alá 2021. szeptember 15-én Celjében a két érintett őshonos nemzeti közösség sokoldalú fejlődése érdekében a két kormány az együttműködésről szóló szándéknyilatkozatot a szlovén-magyar határ mindkét oldalán nemzetiségileg vegyesen lakott térség gazdasági és társadalmi fejlesztése céljából, amely alapján 2022 február 21-én Lendván megkötésre került Magyarország Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a magyar-szlovén határ két oldalán fekvő vegyes nemzetiségű területen való gazdasági és társadalmi fejlesztési együttműködésről szóló Megállapodás. A megállapodás célja a magyar-szlovén határ két oldalán fekvő vegyes nemzetiségű térségek egyenjogú és egyenértékű gazdasági és infrastrukturális fejlesztése, amely lehetővé teszi a fejlesztési lemaradás megszüntetését, megerősíti mindkét nemzeti közösség a MURABA Európai Területi Társuláson (a továbbiakban: MURABA ETT), mint lebonyolító szervezeten keresztül történő forrásigénylésének képességét, és biztosítja a határ két oldalán fekvő vegyes nemzetiségű területeken élő nemzeti közösségek további társadalom-gazdasági és általános társadalmi fejlődését a nemzetiségi közösségek fejlődésének minden vonatkozása figyelembevételével.
- KVB üdvözli a Szlovén Köztársaság és Magyarország közötti, a 2022-2025 közötti időszakra szóló új Oktatási, Tudományos és Kulturális együttműködési programot.
- A KVB üdvözli a tényt, hogy 2021 szeptemberében a szlovén fél jóváhagyta a Magyarországon élő szlovén nemzeti közösség 2021-2024 közötti időszakra vonatkozó Gazdaságfejlesztési Programját.

- A KVB üdvözli, hogy a magyar fél befejezte az M70-es gyorsforgalmi út fejlesztését, aminek köszönhetően megvalósult a Budapest-Ljubljana közötti teljesértékű autópálya kapcsolat.

A KVB üdvözli továbbá az Interreg V-A Szlovénia–Magyarország Együttműködési Program keretében megvalósult projekteket, amelyek lehetővé tették az Orfalu/Andovci–Budinci (Büdfalva) és Lendvadedes–Dedeskecskés–Dolga vas/Hosszúfalu (Lendvahosszúfalu) közötti közúti kapcsolatok kiépítését.

- A KVB a két őshonos nemzeti közösség fennmaradása szempontjából fontosnak tartja az anyanyelven folyó hitéletet.
- A KVB üdvözli a muravidéki magyarság számára 2017 óta elérhető Kakasdi Hajós Mihály Gazdaságfejlesztési Programot, amelynek köszönhetően a magyar kormány támogatásával számos beruházás valósul meg a nemzetiségileg vegyesen lakott Muravidéken.
- A KVB üdvözli, hogy a szlovén fél a következő négyéves időszakra (2021–2024) is jóváhagyta a magyar nemzeti közösség gazdasági alapja serkentésének programja finanszírozását, amely az idei évben kibővült a mezőgazdasági tevékenység finanszírozásával.
- A KVB üdvözli, hogy Magyarország Kormánya a 2020-2023 közötti időszakban, az 1618/2019. számú Kormányhatározata alapján támogatja a szlovén Rába-vidék térségfejlesztési programját.
- A KVB üdvözli, hogy a szlovén közösség által létrehozott Szlovén Vidék Közhasznú Nonprofit Kft. (SZVKNKFT) és a 2017. augusztus 15-én nyilvántartásba vett MURABA ETT megalakulása óta sikerrel pályázott több uniós és hazai támogatásra, melyek révén meghatározó szerepet játszik a magyar–szlovén határ menti együttműködés hatékonyságának növelésében és a nemzetiségek helyzetének javításában olyan területeken, mint idősgondozás, kétnyelvűség biztosítása, fiatalok helyben tartása és vállalkozásösztönzés.
- A KVB elégedettségét fejezi ki annak kapcsán, hogy a Szlovén Köztársaság Kormánya 2021. augusztus 18-án elfogadta A Szlovén Köztársaság Kormányának a Szlovén Köztársaságban élő olasz és magyar nemzeti közösségek joggyakorlására vonatkozó jogszabályoknak a 2021-2025 közötti időszakban történő végrehajtásáról szóló cselekvési tervét. A terv előkészítésében a magyar nemzeti közösség képviselője is részt vett.
- A KVB üdvözli, hogy Magyarország Kormánya támogatásával megtörtént a Kossics József Kétnyelvű Általános Iskola tetőfelújítása és hogy az épületen jelenleg is további felújítási munkálatok zajlanak. Üdvözli továbbá, hogy megvalósult a Kühár Emlékház – Szlovén Tájház felújítása, elkészültek a látható kétnyelvűség jegyében a szlovén Rába-vidék határait jelző turisztikai jelzőtáblák, valamint a Szlovén Köztársaság társfinanszírozásában megvalósult a szentgotthárdi Szlovén Kulturális és Információs Központ felújítása.
- A KVB üdvözli a tényt, hogy a Szlovén Köztársaság Kormányának finanszírozásával a 2021-2024 közötti időszakban beruházások valósulnak meg az 1. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskolában, a Pártosfalvi Kétnyelvű Általános Iskolában, illetve a Lendvai Kétnyelvű Középiskolában.

- A KVB üdvözli, hogy Magyarország Kormánya nemzetiségi pedagógustanulmányi ösztöndíjjal segíti a nemzetiségi óvodapedagógus, tanító, tanár és szaktanárképzést, valamint biztosította a nemzetiségi pótlék emelését és a differenciált nemzetiségi pótlék bevezetését, továbbá az Országos Szlovén Önkormányzat (OSZÖ) által működtetett tanintézmények zavartalan működését, és az OSZÖ által fenntartott nevelési-oktatási intézmények jól tervezhető működése és a nemzetiségi nyelv és kultúra átörökítésének hatékonysága érdekében öt év időtartamra kötötte meg a köznevelési megállapodást.
- A KVB üdvözli, hogy a Szlovén Köztársaság elfogadta az olasz és a magyar nemzeti közösségeknek az oktatás területén biztosított külön jogairól szóló törvény módosításairól és kiegészítéseiről szóló törvényt (Szlovén Köztársaság Hivatalos Közlönye, 2018. február 23-i 11/2018. szám). A törvény szabályozza az oktatási rendszer munkájának sajátosságait és a nemzeti közösségek tagjainak az oktatás területén biztosított külön jogainak gyakorlását. A törvény többek között részletesen szabályozza az olasz és a magyar nemzeti közösségek tagjainak nevelésének és oktatásának sajátos céljait, a szervezeti sajátosságokat, az óvodák és iskolák hálózatát, az alkalmazható programok adaptációját, valamint meghatározza az óvodák és iskolák szakmai személyzetére, a kétnyelvű ügyintézését, valamint az óvodák és iskolák építésének finanszírozására vonatkozó speciális feltételeket. A KVB továbbá elégedettséggel nyugtázza, hogy a Szlovén Köztársaság kormánya nemzetiségi szakmai ösztöndíjjal segíti a Rába-vidéki pedagógusképzést.
- A KVB üdvözli, hogy a mindkét fél által biztosított anyagi eszközök bevonásával A Rába-vidéki szlovének népköltészete (Pripovedno izročilo Slovencev v Porabju) című könyv Rába-vidéki tájnyelven és szlovén irodalmi nyelven megjelent.
- A KVB üdvözli a Magyar Kormány támogatásának köszönhetően 2018. március 8-án átadásra került szentlászlói Alvarium Méhészeti Oktató és Látogatóközpont kialakítását és a 2018. október 10-én megnyitott dobronaki Kézművességek Háza létrejöttét, a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program keretében nyújtott támogatásoknak köszönhetően megvalósult fejlesztéseket, a muravidéki faluprogram keretében megvalósuló fejlesztésekhez biztosított forrásokat, valamint a Rómer Flóris Terv keretében 2018-2021 között megvalósuló felújításokat.
- A KVB üdvözli, hogy a Magyar Kormány támogatásának köszönhetően megépülhet az 1. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola Gyertyánosi Tagiskolája és az óvoda közös tornaterme, Hosszúfaluban ifjúsági szálló kerülhet kialakításra és hamarosan beindul az MMÖNK buszprogramja is. További magyar kormánydöntés értelmében Lendva és vidéke több oktatási és kulturális intézménye fejlesztése, a muraszombati Magyar Együttélés Háza, valamint a muravidéki magyarság óvodai ösztönző-programja és a „Magyarul a Muravidéken” ösztöndíjprogram rendszeres és kiszámítható támogatásban részesül.
- A KVB elégedettségét fejezi ki annak kapcsán, hogy a Szlovén Köztársaság Kormánya a községek finanszírozásáról szóló 2017. évi törvény módosítása alapján lehetővé tette a községi magyar önkormányzati nemzeti közösségek közvetlen finanszírozását, valamint azt, hogy a magyar önkormányzati nemzeti közösségek pénzeszközeiket azok 30%-áig a programjaik működéséhez és megvalósításához szükséges ingó- és ingatlanvagyon beruházási célú fenntartására fordíthassák.

- A KVB üdvözli, hogy a magyar állam által a középiskolások számára biztosított nemzetiségi tanulmányi ösztöndíjban részesülők között 2013-tól folyamatosan szlovén nemzetiségi diákok is vannak.
- A KVB üdvözli a tényt, hogy a magyar fél megkezdte a Rába-vidéken lévő mozgókönyvtár (bibliobus) társfinanszírozását.
- A KVB üdvözli, hogy a 2020/2021-es tanévtől a Lendvai Kétnyelvű Középiskola tantervébe bekerült a magyar, mint második nyelv részleges külső differenciálása. A KVB javasolja a **szlovén félnek**, hogy továbbra is biztosítsa a program végrehajtásához szükséges pedagógusszemélyzetet.
- A KVB üdvözli, hogy a szlovén fél támogatásának és a Lendvai Kétnyelvű Középiskola közreműködésének köszönhetően a muravidéki középiskolások részére lehetővé vált a magyar nyelv és irodalom (fakultatív) órák megtartása.
- A KVB üdvözli, hogy a magyar fél támogatásának köszönhetően az OSZÖ és a Magyarországi Szlovének Szövetsége (MSZSZ) közreműködésével a kiemelt munkahelyeken dolgozók szakirányú nyelvi továbbképzése megvalósul. A KVB úgyszintén üdvözli, hogy a szlovén fél a Szlovén Köztársaság kormánya cselekvési tervébe a 2021-2025 közötti időszakra vonatkozó, az olasz és magyar etnikai közösségek jogainak megvalósítására vonatkozó jogszabályok végrehajtásáról szóló intézkedési tervbe belefoglalt egy, a nemzetiségi közösségek nyelvén tartott tanfolyamok végrehajtásáról szóló intézkedést, amelynek értelmében a nemzetiségileg vegyesen lakott területeken működő közigazgatási szervek időszakosan tanfolyamokat szerveznek a nemzetiségi közösség nyelvén az alkalmazottaik számára.

A KVB megállapítja, hogy a szlovén kormány 2017. december 19-én, az 51003-12/2017. számú határozatával elfogadta a Szlovén Köztársaság küldöttségének a KVB XVII. üléséről szóló beszámolóját, és jóváhagyta a jegyzőkönyvbe foglalt ajánlásokat. A KVB megállapítja, hogy Magyarország Kormánya 1150/2018. (III. 26.) számú kormányhatározatában jóváhagyta a KVB XVII. jegyzőkönyvébe foglalt ajánlásokat, és meghatározta a végrehajtás rendjét.

A Bizottság üdvözli a KVB korábbi ülésein elfogadott ajánlások teljesítésében elért sikereket. Ugyanakkor megállapítja, hogy az ajánlások egy részének teljesítése még nem történt meg, illetve megvalósításuk folyamatban van. A Bizottság felkéri a két kormányt, hogy törekedjen a korábbi, illetve a jelen, XVIII. ülés jegyzőkönyvébe foglalt ajánlások mielőbbi teljesítésére.

II.

A felek, miután kölcsönösen tájékoztatták egymást a Kormányközi Kisebbségi Vegyes Bizottság legutóbbi ülése ajánlásainak megvalósulásáról, az alábbi ajánlások fenntartásában állapodtak meg:

1. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy az öt év lejártá (2026. december 31.) előtt időben történjen intézkedés az OSZÖ fenntartásában működő köznevelési intézmények

működését biztosító szerződés megfelelő feltételek melletti – 5 évre szóló – meghosszabbításáról, hogy a nevelési-oktatási intézmények jól tervezhető működése és a nemzetiségi nyelv és kultúra átörökítésének hatékonysága biztosítható legyen. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy az OSZÖ-vel megkötött, lejáró köznevelési szerződés megújítására mindig a hatályvesztést megelőző hónapban kerüljön sor.

2. A KVB javasolja **mindkét félnek**, hogy mindkét nemzeti közösség továbbra is ösztönözze a közös projektekre való pályázatok benyújtását, beleértve a 2021-2027 közötti időszakra szóló szlovén-magyar Interreg pályázatokat is.
3. A KVB megállapítja, hogy hamarosan sor kerül magyar-szlovén közlekedési szakértői tárgyalásra. A KVB a továbbiakban is javasolja **mindkét félnek** a Bodeháza–Žitkovci/Zsitkóc, valamint a Szalafő–Hodoš/Hodos útszakasz megépítését prioritásként kezelni a rendelkezésre álló források függvényében.
4. A KVB továbbra is javasolja **mindkét félnek**, hogy az ösztöndíjpályázat kiírása előtt a Szlovén Köztársaság illetékes minisztériuma vegye fel a kapcsolatot a muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösséggel, az illetékes magyar minisztérium pedig az Országos Szlovén Önkormányzattal.
5. A KVB **mindkét félnek** továbbra is javasolja a szorosabb együttműködést mindkét nemzetiséget érintő épített örökség védelme területén mindkét fél szakértőinek bevonásával.

A KVB javasolja **mindkét félnek**, vizsgálja meg a lendvai vár felújítási munkálatai finanszírozásának lehetőségét.

6. A KVB ismételten javasolja a **szlovén félnek**, hogy tanulmányozza többletforrás biztosításának lehetőségét a Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ magyar tartalmainak megvalósítására.
7. A KVB ismételten javasolja a **szlovén félnek**, hogy biztosítsa az egyidejű írás- és olvasástanítás magyar és szlovén nyelven (röviden: HOP/EIO) program kivitelezésének lehetőségét a kétnyelvű általános iskolák második (4–6. osztály) és harmadik (7–9. osztály) harmadában is.

A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy bevezetés céljából tanulmányozza és készítsen hasonló pedagógiai-módszertani programot a Rába-vidéki kétnyelvű általános iskolák tanulói számára.

8. A KVB javasolja **mindkét félnek** megfelelő programok végrehajtását, valamint a szlovén és magyar nyelvű oktatás színvonalának emelése érdekében oktatók biztosítását a Rába-vidék kétnyelvű oktatási intézményeiben és a muravidéki kétnyelvű területen.
9. A KVB továbbra is fontosnak tartja, hogy a felek évfolyamonként egy beiratkozott hallgató (magyar és szlovén nyelv tanulása) esetén is biztosítják a tanulmányi lehetőségek feltételeit, és az azzal járó többletköltségeket az érintett intézmény (ELTE Savaria Egyetemi Központ) számára.

10. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy a szlovén Rába-vidék településeinek belső önkormányzati útjai, illetve a határig vezető, a Magyar Közút Zrt. Vas Megyei Igazgatósága kezelésében lévő útjai (7458. számú út Szentgotthárd - Kétyölgy, illetve a 7454. számú út Szentgotthárd - Felsőszölnök) felújítását a magyar – szlovén országhatárig a rendelkezésre álló források függvényében gyorsítsa fel.

A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy a Vas megyei közgyűléssel és az illetékes hatóságokkal együttműködve, valamint a szlovén Rába-vidék térségfejlesztési programjával összhangban minél előbb készítsen ütemtervet a teljes Rába-vidéki úthálózat felújítására és kiépítésére, amely lehetővé teszi a jövőbeli gazdasági és turisztikai fejlődést.

A KVB javasolja a **szlovén félnek**, az R2-443. számú állami közút felújítási projektjének keretében a Lendava/Lendva–Pince/Pince útszakaszon a kerékpáros összeköttetés kiépítésének felgyorsítását, amely nagymértékben hozzájárul a nemzetileg vegyesen lakott terület turisztikai fejlődéséhez, ezért javasolja **mindkét félnek**, hogy vizsgálja meg a Pince/Pince–Tornyiszentmiklós útszakaszon a kerékpáros közlekedés fejlesztését a két érintett nemzetiségi közösség bevonásával.

11. A KVB továbbra is javasolja **mindkét félnek** a két országban folyó akkreditált pedagógiai továbbképzés kölcsönös elismerését.

A KVB javasolja **mindkét félnek**, hogy továbbra is biztosítsa a Rába-vidék és a Muravidék kétnyelvű iskoláiban tanító pedagógusok nyelvi és szakmai továbbképzésének finanszírozását.

12. A KVB javasolja, hogy a **szlovén fél** a továbbiakban is – és megfelelő időbeni ütemezéssel – továbbra is biztosítsa a Rába-vidéki kétnyelvű iskolák tanításon kívüli szlovén anyanyelvi kulturális tevékenységének finanszírozását (szlovén mentorok, illetve csoportvezetők).

13. A KVB javasolja **mindkét félnek**, hogy lehetőségeihez mérten a továbbiakban is támogassa a MURABA ETT működését.

14. A KVB ismét javasolja **mindkét félnek**, hogy vizsgálja meg a szentgotthárdi galéria és a szentgotthárdi médiaközpont berendezéséhez és működtetéséhez szükséges források biztosításának lehetőségét, mivel ezen intézmények turisztikai célpontként és a szlovén nemzeti közösség többfunkciós közösségi tereként szolgálhatnak.

15. A KVB üdvözli, hogy a Szlovén Agrárkamara és a gödöllői székhelyű Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) együttműködésével anyanyelven továbbképzések valósulnak meg a muravidéki magyar gazdák részére. A KVB továbbá üdvözli, hogy a Maribori Mezőgazdasági-Erdészeti Intézet részvételével képzések valósulnak meg a Rába-vidéki szlovén gazdálkodók számára.

A KVB javasolja a **feleknek**, továbbra is ismerjék el az anyanyelven végzett továbbképzéseket.

16. A KVB üdvözlí a két fél által a kétnyelvűség javítása érdekében hozott intézkedéseket, és szorgalmazza, hogy **mindkét fél** további intézkedéseket tegyen az őshonos nemzeti közösségek által lakott területen az intézkedések gyakorlati megvalósítása érdekében, ami hasonló szintű kétnyelvűséget fog biztosítani a Muravidék és a Rába-vidék térségében.
17. A KVB üdvözlí, hogy a **magyar fél** támogatásának köszönhetően 2019. szeptember 24-én Budapesten sor került a Magyar–Szlovén Digitális Nagyszótár ünnepi bemutatójára. A KVB javasolja a Nagyszótár magyar és szlovén munkacsoportja megkezdett tevékenységének folytatását, valamint javasolja a **szlovén félnek**, hogy vizsgálja meg a projekt befejezésének támogatási lehetőségeit.
18. A KVB üdvözlí, hogy a magyar fél támogatásának köszönhetően megkezdődhet Hosszúfaluban egy ifjúsági szállás kialakítása, amely többek között a Lendvai Kétnyelvű Középiskola diákjai számára is biztosít szálláshelyet. A KVB javasolja a **szlovén félnek**, vizsgálja meg a működtetéshez való hozzájárulás lehetőségét.
19. A KVB megállapítja, hogy a **magyar fél** a szlovén fél bevonásával elkészítette a Beltinci–Lendava/Lendva–Rédics-Zalaegerszeg vasúti összeköttetés megvalósíthatósági tanulmányát, és megkezdődött a kapcsolódó magyar szakasz, a Rédics–Zalaegerszeg vasútvonal felújítása engedélyezési-, továbbá a kivitelezésre alkalmas tendertervének előkészítése. A KVB javasolja a **szlovén félnek** Beltinci–Lendva szlovén hálózatba integrálásának napirenden tartását, és a **felek** közötti rendszeres egyeztetést, a Beltinci–Lendava/Lendva–Rédics vasúti összeköttetés megvalósítása érdekében.
20. A KVB üdvözlí a Szlovén Rádió és Televízió, valamint a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap között 2013-ban megkötött együttműködési megállapodást és javasolja, hogy ennek alapján **mindkét fél** továbbra is tegyen erőfeszítéseket a szlovén és a magyar nemzeti közösség kisebbségi műsorainak a két ország elektronikus médiumaiban történő kiegyensúlyozott megjelenése érdekében.

A KVB javasolja **mindkét félnek**, vizsgálják meg a nemzetiségeket érintő kérdésekről való széleskörű tájékoztatás lehetőségét a közszolgálati médiában.
21. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy EU-s, esetleg nemzeti forrás terhére biztosítsa a Rába-vidéki szlovén nemzetiség számára is a digitális taneszköz-fejlesztést, és a **szlovén félnek**, hogy tanulmányozza a tankönyvek korszerűsítésének és újryomtatásának lehetőségét a muravidéki kétnyelvű általános iskolák és a középiskola részére.
22. A KVB javasolja a **magyar félnek**, vizsgálja meg magyar anyanyelvű óvodapedagógusok/pedagógiai asszisztensek kiküldésének lehetőségét a muravidéki kétnyelvű óvodákba.
23. A KVB ismételten javasolja a **magyar félnek**, vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az országosan kiemelt turisztikai desztinációk mellé vegyék fel a szlovének által lakott Rába-vidéket is.

24. A KVB javasolja **mindkét félnek**, hogy vizsgálják meg a Kúhár Emlékház (Szlovén Tájház) funkcióbővítése támogatásának lehetőségét.
25. A KVB üdvözli, hogy a **szlovén fél** két projektet biztosít a Mura menti települések árvízvédelme érdekében, és javasolja, hogy továbbra is fordítson erre gondot.
26. A KVB továbbra is javasolja **mindkét félnek**, hogy az illetékes szervek szenteljének kiemelt figyelmet a környezetvédelmi engedélyek kiadása és felülvizsgálata során a nemzetiségileg vegyesen lakott területeknek is.
27. A KVB szorgalmazza, hogy a magyar fél rendszerszintű finanszírozást biztosítson egy utazó könyvtár (bibliobusz) számára a Rába-vidéken.
28. A KVB üdvözli, hogy a Muravidéken európai uniós támogatással előreláthatólag 2022-től folytatódik a harmadik oktatási projekt megvalósítása *A szlovéniai magyar nemzeti közösség és a magyarországi szlovén nemzeti közösség nemzetiségi oktatása minőségének növelése* címmel. A KVB felkéri a **magyar Felet**, hogy bevezetés céljából tanulmányozza hasonló oktatási projekt beindítását a kétnyelvű oktatás színvonalának emelése érdekében a Rába-vidéken.

III.

A KVB az alábbi új ajánlások elfogadásában állapodott meg:

1. A KVB megállapítja, hogy a két fél szakértőinek együttműködésével elkészült a helyi szlovén nemzetiségi közösség történelmi és kultúrtörténeti jelentőségű, a közösség hitéletében is jelentős szerepet betöltő apátistvánfalvai Harding Szent István műemléktemplom rekonstrukciós terve. A KVB javasolja **mindkét félnek**, hogy vizsgálják meg a nevezett templom rekonstrukciójának támogatási lehetőségét.
2. A KVB javasolja, hogy a **magyar fél** vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a történelmi és társadalmi jelentőséggel is bíró Felsőszölnök-Kétyölgy összekötő út kezelése kerüljön a Magyar Közút Nonprofit. Zrt-hez.
3. A KVB javasolja a **magyar félnek**, vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az ELTE-SEK, a Soproni Egyetem és az OSZÖ bevonásával elindulhasson a szlovén nemzetiségi óvodapedagógus-képzés.
4. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy az anyanyelv megőrzése érdekében biztosítson további forrásokat a Szlovén Rádió Közhasznú Nonprofit Kft. műszaki fejlesztésére és működésére.

5. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy vizsgálja meg a magyarországi szlovén nemzeti közösség fenntartásában lévő intézmények energiatakarékos és környezetbarát fűtési rendszerei kialakítása társfinanszírozásának lehetőségét.
6. A KVB javasolja a **magyar félnek**, vizsgálja meg a szlovén Rába-vidék vonatkozásában 1 fő főállású ifjúsági és 1 fő főállású turisztikai referens státusza finanszírozásának lehetőségét, akik munkájuk révén a szlovén Rába-vidék ifjúsági és turisztikai életének koordinálását hivatottak szolgálni.
7. A KVB javasolja, hogy a **magyar fél** vizsgálja meg a szentgotthárdi Pável Ágoston Helytörténeti és Szlovén Nemzetiségi Múzeum, mint bázisintézmény fenntartói jogának OSZÖ általi átvételével kapcsolatos jogi,- szakmai és költségvetési lehetőségeket.

A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum azon kiállítási tárgyait, amelyek már nem képezik a magyarországi délszlávokról szóló állandó kiállítás részét, és kapcsolódnak a szlovén nemzetiséghez, illetve a Rába-vidéken már nem lehetők fel, kerüljenek kiállításra a Rába-vidéki múzeumokban és a helyi gyűjteményekben.

8. A KVB üdvözlí, hogy a szlovén fél engedélyezte a 2021/2022-es tanévtől négy új képzési program (óvodai nevelés, fodrász, gyártástechnológiai segítı és biotechnológiai és élelmiszeripari segítı) beindítását a Lendvai Kétnyelvő Középiskolában. Üdvözlí, hogy a magyar fél az új szakok beindításához szükséges szaktantermek kialakításához jelentős támogatást biztosít.

A KVB javasolja a **szlovén félnek** a kétnyelvő nevelő-oktató intézményekre vonatkozó jogszabályi követelményeknek megfelelı felsőfokú óvodapedagógus- és tanítóképzés előkészítésének megkezdését.

9. A KVB javasolja a **szlovén félnek**, hogy a magyar közösség igényeinek megfelelıen, az eddigi, jól bevált gyakorlat figyelembevételével a szlovéniai RTV Magyar Műsorok Stúdiója által készített, feliratozott tv műsorok sugárzása maradjon a szlovén RTV 1-es csatornáján.
10. A KVB javasolja a **szlovén félnek**, hogy vizsgálja meg a források biztosításának lehetőségét a Galéria-Múzeum Zala György emlékgyűjteménynek Lendva Fő utcáján történő elhelyezése érdekében. A KVB javasolja a **magyar félnek**, vizsgálja meg a gyűjtemény bővítése támogatásának lehetőségét.
11. A KVB javasolja **mindkét félnek**, vizsgálják meg a Budapest-Lenti-Lendva/Lendava autóbuszjárat indításának lehetőségét.
12. A KVB javasolja **mindkét félnek**, vizsgálják meg a zalaegerszegi Zala ZONE Járműipari Tesztpálya és a Lendvai Kétnyelvő Középiskola, valamint a szlovén diákok

által látogatott Rába-vidéki középiskolák közötti stratégiai partnerségi kapcsolat létrehozásának lehetőségét.

13. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy továbbra is biztosítsanak megfelelő forrásokat az OSZÖ-vel kötött köznevelési szerződés hatálya alá tartozó oktatási intézmények finanszírozására.
14. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy a jövőben is tegye lehetővé Magyarországon a szlovén nyelv tudását bizonyító tanúsítvány beszerzését biztosító szlovén nyelvvizsgát.
15. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy vizsgálja meg olyan akkreditált vizsgaközpont létrehozásának lehetőségét, amely Vas megye területén található, ahol szlovén nyelvvizsga bonyolítható le a jelenlegi feltételekkel.
16. A KVB javasolja **mindkét félnek** (mint az UNESCO Általános Konferenciájának ülészakán a szellemi kulturális örökség védelméről 2003. október 17-én elfogadott Egyezmény részes tagállamai), hogy ösztönözzék további együttműködésre a két országnak a szóban forgó Egyezmény gyakorlati megvalósításáért felelős állami szerveit, különös tekintettel a Magyarországon található szlovén vonatkozású szellemi kulturális örökség, illetve a Szlovéniában található magyar vonatkozású szellemi kulturális örökség beazonosítása, nyilvántartásba vétele és megőrzése, valamint az országuk területén található szellemi kulturális örökségről készített nyilvántartások készítésével összefüggő információk és tapasztalatok cseréje területén. A KVB javasolja továbbá a feleknek, hogy a fenti együttműködés elősegítése céljából, valamint a két országnak a fenti egyezmény listáira és regiszterére történő jelölései megismerése és közös, illetve határon átnyúló jelölések kialakítása érdekében szükség szerint és a projekteknek megfelelően szakértői munkacsoportokat hozzanak létre.
17. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy az Őrségi Nemzeti Parkkal együttműködve vizsgálja meg a helyi szennyvíztisztítás finanszírozásának (pályázatának) lehetőségét Felsőszölnök, Kétvölgy és Orfalu településeken.
18. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy vizsgálja meg a szlovén Rába-vidék térségfejlesztési programja 2023 után történő folytatásának lehetőségét.
19. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy tekintse át az Országos Szlovén Önkormányzat által 2021-ben megvásárolt felsőszölnöki Filo malom működtetéséhez és fejlesztéséhez szükséges források biztosításának lehetőségét.
20. A KVB javasolja **mindkét félnek**, hogy segítsék elő a muravidéki magyar és a Rába-vidéki szlovén egyetemisták szülőföldre való visszatérését ösztönző program kidolgozását.

21. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy a magyarországi szlovén közösség által lakott Rába-vidéken (Felsőszölnök, Alsószölnök, Szakonyfalu, Szentgotthárd, Szentgotthárd - Rábatótfalu, Apátistvánfalva, Kétyölgy és Orfalu településeken) a helység és irányjelző táblák a közösség nyelvén szlovénul is kerüljenek kihelyezésre.
22. KVB javasolja a **szlovén félnek**, hogy fontolja meg a kétnyelvű óvodai nevelés megvalósítására vonatkozó normák és szabványok kidolgozásának lehetőségét.
23. A KVB javasolja a **szlovén félnek**, hogy a 2. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskolára (sajátos nevelési igényű iskola) vonatkozóan fontolja meg egy alkalmazott oktatási szintű program megvalósítására irányuló program elfogadását.
24. A KVB javasolja a **magyar félnek**, hogy vizsgálja meg a Rába-vidéken működő települési nemzetiségi önkormányzatok számára további források növelésének lehetőségét.

IV.

HATÁROZATOK

A felek megállapodtak abban, hogy következő ülésüket 2023-ban Szlovéniában tartják, és ezen az egyes területek bemutatják az ajánlások végrehajtása során elért eredményeiket, a megvalósítás során esetlegesen felmerülő akadályokat, valamint a további tevékenységek ütemezésére és forrásainak biztosítására vonatkozó terveiket.

A jegyzőkönyv két példányban készült, magyar és szlovén nyelven. Mindkét változat egyaránt hiteles.

Budapest, 2022. március 23.

Kalmár Ferenc

a Vegyes Bizottság Magyar Tagozatának
elnöke

Helena Jaklitsch

a Vegyes Bizottság Szlovén Tagozatának
elnöke

